

ENTREVISTA

Míriam Aguilera i Marta Jover

Membres del col·lectiu Liant la Troca

Liant la Troca és un col·lectiu de dansa inclusiva nascut el 2010 a Roca Umbert Fàbrica de les Arts. S'ha consolidat com un projecte artístic i social que impulsa la inclusió i l'accessibilitat a través del moviment i la dansa, com a eines d'expressió, transformació social i comunitat. El grup està format per persones amb diversitat funcional i sense, amb diferents capacitats artístiques i motrius, que comparteixen la voluntat d'expressar-se mitjançant l'art i el moviment. Els seus tallers i espectacles celebren la diversitat de cossos i mirades, trenquen prejudicis i reivindiquen que tothom té un lloc a l'escenari i a la vida.

JORDI RIBÓ

Com i quan neix Liant la Troca?

Míriam: El projecte neix el 2010 a Roca Umbert, quan el coreògraf Jordi Cortés, després d'un temps treballant al Regne Unit amb DV8 i fer sinergies amb Adam Benjamin —fundador de Candoco Dance Company, companyia referent en el món de la dansa amb artistes amb discapacitat—, decideix impulsar amb la ballarina granollerina Patrícia Carmona un taller setmanal amb persones amb discapacitat i sense, a Granollers. Aquell any comencen els tallers i la comunitat de Liant la Troca.

Marta: Roca Umbert ens cedia l'espai a canvi de fer un espectacle a Obert x Vacances. Una contrapartida que ens va motivar a millorar i a crear peces artístiques.

Com ha evolucionat Liant la Troca al llarg d'aquests anys?

Míriam: Hi han passat ballarins professionals, persones que venien del món de la dansa, gent amb discapacitat que no havia ballat mai —com era el meu cas—, gent que ve un temps i després marxa, d'altres que tornen... Aquesta rotació forma part de la nostra identitat. Jo soc de les veteranes i venir els dimecres és una addició.

Marta: El camí no va ser fàcil al principi: hi havia dies que només hi havia el Jordi i la Patrícia al taller. Però el boca a boca va fer créixer el grup i l'estrena del primer espectacle a Roca Umbert va suposar un punt d'inflexió. Van arribar invitacions per actuar en festes majors i festivals, i el col·lectiu va començar a fer-se visible.

Míriam: El primer espectacle va ser *PIB*: Producte Interior Brut o Persones Immensament Belles.

Marta: Que el projecte s'hagi mantingut setze anys mostra que hi ha ganes i necessitat.

Míriam Aguilera i Marta Jover a Roca Umbert Fàbrica de les Arts. El col·lectiu assaja cada dimecres de 18 a 20 h a La Troca

Míriam: Una de les coses que ens trobem les persones que tenim i convivim amb una discapacitat i som ballarins i ballarines, és que no tenim espais ni de creació, ni d'investigació ni de formació. Liant la Troca va ser pioner a oferir un espai setmanal per poder venir a entrenar. Ara hi ha algun altre espai com La Caldera, a Barcelona, que porta en Jordi Cortés. Per mi, la clau és la barreja entre cossos normatius i no normatius.

Quina filosofia té el vostre col·lectiu de dansa inclusiva?

Marta: Partim d'una idea senzilla i revolucionària: tothom té un cos que pot ballar. No hi ha un model únic ni una manera correcta de moure's. Busquem que cada persona pugui expressar-se amb el moviment que té, siguin quins siguin els seus interessos, inquietuds i capacitats. El que ens uneix és la dansa. Som una associació sense ànim de lucre, però artística.

Míriam: No som una entitat de defensa dels drets de les persones amb discapacitat, però ens toca reivindicar l'accessibilitat en l'àmbit escènic.

Encara hi ha teatres no accessibles, vestuaris on no es pot entrar amb cadira de rodes o escenaris complicats. L'accessibilitat hauria de ser un dret. I, avui, una jove de setze anys en cadira de rodes no pot fer estudis reglats de dansa. Espais com el nostre obren portes i visibilitzen aquesta realitat.

Contribuiu a la reivindicació i a la sensibilització.

Marta: La nostra presència escènica, en un escenari o en un espectacle de carrer, contribueix a la conscienciació i a la sensibilització. Som un reclam

“No som una entitat de defensa dels drets de les persones amb discapacitat, però ens toca reivindicar l'accessibilitat en l'àmbit escènic”

“Partim d’una idea senzilla i revolucionària: tothom té un cos que pot ballar. No hi ha un model únic ni una manera correcta de moure’s”

que els cossos no normatius existeixen; tenim dret i som capaços de crear. Des dels orígens de Liant la Troca han sorgit creadors. Alguns dels membres han acabat creant les seves peces i projectes artístics.

Míriam: Com una mena de “cantera” que el Jordi Cortés sempre ha reivindicat com un dels grans valors del grup.

Què representa Liant la Troca per als integrants?

Míriam: Tot i que el projecte té uns beneficis psicoemocionals, no fem teràpia; fem dansa i creació. Ballar aquí permet a molta gent ressignificar el cos i les pròtesis. Treballem amb la diversitat i la barreja com a motor creatiu. Ens interessen les diferències i com aquestes generen formes de moviment inesperades i plenes de sentit. A mi, personalment, em va servir per descobrir que el meu cos és més hàbil sense cama que amb cama, i havent acceptat prèviament la meua discapacitat, Liant la Troca em va empoderar.

Marta: Quan vaig entrar a Liant la Troca el 2014 ja havia fet el treball de superació i acceptació de la meua discapacitat, però aquí vaig descobrir que podia viure-la des de l’alegria i no des de la resignació.

Quanta gent formeu part del col·lectiu actualment?

Míriam: Depèn molt del dia: els tallers setmanals reuneixen entre 14 i 25 persones.

Marta: I entre socis i persones vinculades, som unes 60. La flexibilitat és total: ningú està obligat a sortir a escena i cadascú tria el seu grau d’implicació.

Quin impacte tenen els vostres espectacles en el públic?

Míriam: No creem les peces pensant a transmetre un missatge; ho fem per a nosaltres. Però els cossos diversos a escena transformen la mirada del públic. Molta gent ens diu que li hem trencat prejudicis. El que fem és incloure, perquè prèviament ens han exclòs. El nostre objectiu no és que la gent canviï la mirada, però òbviament passa i això és meravellós. No demanem res, no exigim res, però es mouen coses.

Marta: També sorprèn, i molt, la sensualitat que es desprèn de les nostres creacions. Sovint hi ha tabús sobre el desig i els cossos no normatius, i veure intèrprets amb discapacitat seduïnt, jugant i relacionant-se en escena obre portes que la paraula no sempre pot obrir.

Míriam: Ens agrada que això passi i contribueixi a trencar prejudicis. Per què no ens hauríem de poder enamorar, sentir-nos atrets o erotitzats per una persona amb discapacitat? Trenquem prejudicis sense que sigui l’objectiu, i sense parlar, el moviment canvia la mirada.

També feu tallers educatius.

Marta: Sí. Hem treballat amb escoles, instituts i dins el programa d’A Tempo de Temporada Alta. A Granollers

Actuació a la nau Dents de Serra, a Roca Umbert, el 12 de juliol amb l’espectacle *SER*

Liant la Troca
liantlatroca.com

“Som un reclam que els cossos no normatius existeixen; tenim dret i som capaços de crear.”

“El nostre objectiu no és que la gent canviï la mirada, però òbviament passa i això és meravellós”

hem col·laborat amb centres com el Celestí Bellera. Tot i tenir més projecció a Barcelona durant anys, també hem estrenat peces al Teatre Auditori de Granollers i participat a Dansa Metropolitana. El maig també serem al Congrés de Ciutats Educadores.

Quins moment destacaríeu de la vostra trajectòria?

Marta: El 2023 vam ser al festival internacional de dansa accessible KIADA, a Seül, on vam assistir tretze intèrprets. També hem actuat en espais com la Mercè, el Castell de Montjuïc, el Mercat de les Flors o el Teatre Nacional. A més, hem participat en projectes audiovisuals com el llargmetratge *A Way To B*, la sèrie *Fácil* i ara en un documental actualment en procés de muntatge, *No body*.

Quins són els reptes actuals de Liant la Troca?

Marta: Estem en un any de transició amb canvi de junta. El Jordi Cortés fa una pausa en la formació i la Míriam assumeix la direcció artística i els tallers. El repte actual és mantenir el projecte i un espai de creació setmanal estable.

Míriam: I estem treballant en el nou espectacle que estrenarem a Roca Umbert, a Obert x Vacances.

Com s’hi poden incorporar les persones interessades?

Marta: Les classes són obertes a tothom, amb qualsevol nivell de dansa i amb discapacitat o sense. Assagem els dimecres de 18 a 20 h a La Troca i la primera classe és gratuïta.

Míriam: Els espectacles s’adapten al grup que hi ha en cada moment. La flexibilitat és la nostra força i el que fa que Liant la Troca sigui un espai únic per ballar, créixer, crear i fer comunitat.